

Αριθμ. Πρωτ. μας: 387/2012

Προς

Αθήνα, 15 Ιουνίου 2012

-τα Μέλη του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης

-τις Εταιρίες Διακανονισμού Ζημιών Ελλάδος

Υπόψη: Υπευθύνων Κλάδου Αυτοκινήτων - Ζημιών Εξωτερικού

Κύριοι,

Απόφαση Αρείου Πάγου (Δ' Τμήμα) - Αριθ. 1829/2006

*Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων στην Ελλάδα.
Δικαστική δαπάνη επιβληθείσα από δικαστήριο της αλλοδαπής (Αγγλία)
αντίθετη προς την ελληνική δημόσια τάξη -προϋποθέσεις*

Με αφορμή σχετικά ερωτήματα που δέχθηκε το Γ.Δ.Α., σας κοινοποιούμε για ενημέρωσή σας, την ανωτέρω απόφαση Αρείου Πάγου, με την οποία κρίθηκε ότι είναι αντίθετη προς την ελληνική δημόσια τάξη και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εκτελεσθεί στην Ελλάδα, απόφαση των Αγγλικών Δικαστηρίων η οποία επιδίκασε δικαστική δαπάνη που ήταν υπέρμετρη και σε προφανή δυσαναλογία με την αξία του αντικειμένου της δίκης.

Η υπόθεση αφορούσε σε αυτοκινητικό ατύχημα που συνέβη στην Ελλάδα με τραυματία Άγγλο υπήκοο από ελληνικό ανασφάλιστο όχημα. Ο παθών προσέφυγε στα Αγγλικά Δικαστήρια κατά του Επικουρικού Κεφαλαίου. Το ποσόν της αποζημίωσης που υποχρεώθηκε να καταβάλει το Επικουρικό Κεφάλαιο περιλαμβανομένων των τόκων ανήλθε στο ποσό των 81.944,59 λιρών Αγγλίας ενώ η επιδικασθείσα δικαστική δαπάνη -που κρίθηκε ότι δεν μπορεί να εκτελεστεί στην Ελλάδα- ανήρχετο στο ποσό των 87.191,68 λιρών Αγγλίας.

Η απόφαση έχει δημοσιευθεί στο Νομικό Βήμα 2007(σελ.674).

Με εκτίμηση,

Γεώργιος Τζανής
Πρόεδρος

Συνημ. 1
AK/αα

**Άρειος Πάγος (Δ' Τμήμα)
Αριθ. 1829/2006**

Πρόεδρος: Αθανάσιος Κρητικός, Αντι-
πρόεδρος
Εισηγητής: Αχιλλέας Νταφούλης, Αρε-
οπαγίτης
Δικηγόροι: Γεώργιος Νάτσινας - Ιωάν-
νης Παντελίδης

*Αναγνώριση αλλοδαπής απόφασης.
Αντίθεση με τη δημόσια τάξη υπάρχει ό-
ταν καταδικάζεται ο εναγόμενος να κατα-
βάλει στον ενάγοντα έξοδα τα οποία τελούν
σε προφανή δυσαναλογία με την αξία του
αντικειμένου της δίκης (άρθρα 905 ΚΠολΔ,
34 Κανονισμού 44/2001 ΣυμβΕΕ, 33 ΑΚ).*

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 34 του κανονισμού 44/2001 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (L 12/16.1.2001), «απόφαση δεν αναγνωρίζεται: 1) αν η αναγνώριση αντίκειται προφανώς στη δημόσια τάξη του κράτους αναγνώρισεως ...». Περαιτέρω, κάθε αλλοδαπή δικαστική απόφαση, με την οποία επιλύθηκε ιδιωτική κατά το ελληνικό δικαιο διαφορά και υπόκειται σε εκτέλεση, κηρύσσεται καταρχήν εκτελεστή στην Ελλάδα. Στην εκτελεσιότητα περιλαμβάνεται και η επιδικαζόμενη δικαστική δαπάνη. Όπως προκύπτει από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 905 §3 και 323 §5 του ΚΠολΔ, για να κηρυχθεί εκτελεστή στην Ελλάδα απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου απαιτείται, εκτός από άλλα, να μην είναι αντίθετη προς τη «δημόσια τάξη». Στις διατάξεις αυτές η δημόσια τάξη νοείται με την έννοια του άρθρου 33 του ΑΚ. Επομένως η κήρυξη απόφασης αλλοδαπού δικαστηρίου εκτελεστής στην Ελλάδα δεν συγχωρείται, όταν, εξαιτίας του περιεχομένου της, η εκτέλεσή της θα προσέκρουε σε θεμελιώδεις πολιτειακές, ηθικές, κοινωνικές, δικαιοτικές ή οικονομικές αντιλή-

ψεις που κρατούν στη χώρα. Επίσης δεν επιτρέπεται να εκτελεστεί στην Ελλάδα απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου, όταν από την εκτέλεσή της πρόκειται, λόγω της αντίθεσης που ενυπάρχει σ' αυτή προς τις θεμελιώδεις ως άνω αντιλήψεις, να διαταραχθεί ο έννομος ρυθμός που κρατεί στη χώρα (ΟΛΑΠ 17/1999). Παρέπεται απ' αυτά, ότι απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που καταδικάζει τον ηττημένο εναγόμενο στα δικαστικά έξοδα του ενάγοντος, δεν προσκρούει καταρχήν στην εγχώρια δημόσια τάξη και μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στην Ελλάδα, αφού και το Ελληνικό δίκαιο έχει αντίστοιχες διατάξεις στα άρθρα 173 επ. ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (άρθρο 100 επ. ν.δ. 3026/1954) που προσδιορίζουν το ύψος της αμοιβής. Όμως η καταδίκη, με την δικαστική απόφαση, του εναγομένου να καταβάλει στον ενάγοντα υπέρμετρα δικαστικά έξοδα και ειδικότερα έξοδα τα οποία τελούν σε προφανή δυσαναλογία προς την αξία του αντικειμένου της δίκης και υπερβαίνουν κατά πολύ την εν λόγω αξία, δεν είναι προφανώς ανεκτή από την ελληνική δημόσια τάξη, διότι η δυσαναλογία αυτή: α) αντιβαίνει στην αρχή της αναλογικότητας, που απορρέει από τα άρθρα 5 §1 και 25 §1 του Συντάγματος, αλλά και τα άρθρα 6 §1, 8 §2, 9 §2 και 10 παρ.2 της ΕΣΔΑ, και δεσμεύει το νομοθέτη, το δικαστή και τη διοίκηση (ΟΛΑΠ 44/2005) και β) καθιστά σχεδόν αδύνατη ή προβληματική σε κάθε περίπτωση, λόγω αδυναμίας πληρωμής τέτοιων υπερβολικών εξόδων, την πρόσβαση του Έλληνα πολίτη σε δικαστήριο, για παροχή έννομης προστασίας με δίκαιη (χρηστή) δίκη (άρθρα 20 §1 του Συντάγματος και 6 §1α της ΕΣΔΑ). Εξάλλου, κατά το εδάφιο 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, αναιρέση επιτρέπεται και αν παραβιάστηκε κανόνας ουσιαστικού δικαίου. Η παραβίαση αυτή εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία,

είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή εσφαλμένη υπαγωγή. Στον έλεγχο του Αρείου Πάγου υπόκειται και η ορθή ή όχι εξειδίκευση κάθε αόριστης νομικής έννοιας όπως και η κακή εφαρμογή της τελευταίας πράγμα που συμβαίνει στην περίπτωση της εσφαλμένης υπαγωγής. Τέλος, ο λόγος αναίρεσης, από το εδάφιο 19 του ίδιου πιο πάνω άρθρου και Κώδικα, για έλλειψη νόμιμης βάσης ιδρύεται όταν από τις αιτιολογίες της απόφασης δεν προκύπτουν με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις εκείνα τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν το πραγματικό του κανόνα ουσιαστικού δικαίου ο οποίος εφαρμόστηκε (υπαγωγικός συλλογισμός), ώστε καθίσταται ανέφικτος ο αναιρετικός έλεγχος της ορθής ή μη εφαρμογής της διάταξης. Ο λόγος άρα δεν ιδρύεται όταν οι ελλείψεις αναφέρονται στην αιτιολόγηση απλά του αποδεικτικού πορίσματος, εφόσον αυτό διατυπώνεται με σαφήνεια. Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, όπως απ' αυτή προκύπτει, δέχτηκε ανέλεγκτα τα παρακάτω κρίσιμα για την τύχη της αναίρεσης πραγματικά περιστατικά: «Ο ανααιρεσιών, Άγγλος υπήκοος, τραυματίστηκε στην περιοχή της Κέρκυρας την 16.5.1994, όταν το αυτοκίνητο στο οποίο επέβαινε συγκρούστηκε με άλλο αυτοκίνητο αγνώστου αριθμού κυκλοφορίας, το οποίο οδηγείτο από άγνωστο επίσης οδηγό, κατέστη δε παράλυτος από τη μέση και κάτω και μετακινείται με αναπηρική πολυθρόνα. Άσκησε αγωγή ενώπιον των Αγγλικών δικαστηρίων κατά του Επικουρικού Κεφαλαίου (ανααιρεσιβλήτου), του οποίου, κατά την εποχή του ατυχήματος, η ευθύνη για καταβολή ασφαλιστικού ποσού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 §2 και 6 §5 ν. 489/1976, είχε ορισθεί με την Κ3-7619/29.12.1992 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου (ΦΕΚ τ. ΑΕ και ΕΠΕ της 4.1.1993) για σωματικές

βλάβες, μέχρι του ποσού των 35.000.000 δρχ. Η αγωγή αυτή έγινε δεκτή και το προσφεύγον Επικουρικό Κεφάλαιο υποχρεώθηκε να καταβάλει και κατέβαλε πράγματι στον παθόντα ενάγοντα, όπως προκύπτει από τα προσαγόμενα εμβάσματα της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος με ημερομηνίες 3.5.1999, 9.6.1999, 6.10.1999 και 3.4.2001, συνολικός 81.944,59 λίρες Αγγλίας, εκ των οποίων οι 65.608 λίρες αντιστοιχούν στο κεφάλαιο της ασφαλιστικής καλύψεως των 35.000.000 δρχ., ενώ το υπόλοιπο αφορά τόκους. Ακολούθως, εξεδόθη η υπ' αριθ. CC JS 0110663 - αριθ. υπόθ. CC/0341/01 απόφαση τελικού καθορισμού δικαστικών εξόδων (τελικό πιστοποιητικό εξόδων) του Υψηλού Δικαστηρίου της Αγγλίας (γραφείο δικαστικών εξόδων του ανωτάτου δικαστηρίου) - Τμήμα Καγκελαρίας, με την οποία ο αρμόδιος βοηθός δικαστής καθόρισε τα δικαστικά έξοδα στο συνολικό ποσό των 87.191,68 λιρών Αγγλίας, το οποίο σύμφωνα με την τότε ισοτιμία της αγγλικής λίρας προς την δραχμή, όπως προκύπτει από το με ημερομηνία 3.4.2001 έντυπο αποστολής εμβάσματος επιταγής στο εξωτερικό της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, αντιστοιχεί σε 48.106.265,60 δρχ (87.191,68 λίρες x 551,73 δρχ.) και στο οποίο περιλαμβάνεται και ποσό 5.504,50 λιρών Αγγλίας "για τα έξοδα της λεπτομερούς εκτίμησης". Η εν λόγω απόφαση είναι εκτελεστή στην Αγγλία, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό της, στο οποίο περιέχεται και η από το άρθρο 54 του υπ' αριθ. 44/2001 Κανονισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων βεβαίωση. Η διαφορά αυτή, εάν είχε δικασθεί ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 100 επ. του Κώδικος περί Δικηγόρων, θα συνεπήγετο δικαστικά έξοδα, περίπου 6% επί του κεφαλαίου των 35.000.000 δρχ., ήτοι περίπου 2.100.000 δρχ. Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει, ότι το εν λόγω ποσό των

δικαστικών εξόδων από 87.191,68 λίρες Αγγλίας είναι υπέρμετρο και τελεί σε προφανή δυσαναλογία προς το ύψος της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, ως εκ τούτου η καθορίσασα αυτό ως άνω απόφαση του Αγγλικού δικαστηρίου είναι αντίθετη προς την ελληνική δημόσια τάξη και δεν δύναται να κηρυχθεί εκτελεστή στην Ελλάδα». Κρίνοντας έτσι το Εφετείο, αναφορικά με το ζήτημα της ερμηνείας και εφαρμογής της αόριστης νομικής έννοιας «Ελληνική δημόσια τάξη», διέλαβε στην απόφασή του επαρκείς, σαφείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες, που επιτρέπουν τον αναίρετικό έλεγχο για την ορθή ή μη εφαρμογή των διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόστηκαν. Δεν στέρησε την απόφασή του από νόμιμη βάση. Έχει προβεί σε ορθή εξειδίκευση της πιο πάνω αόριστης νομικής έννοιας «Ελληνική δημόσια τάξη» όπως και σε σωστή υπαγωγή σ' αυτήν των ως άνω περιστατικών που προέκυψαν. Έτσι δεν παραβίασε (με εσφαλμένη ερμηνεία και κακή εφαρμογή) ευθέως ή εκ πλαγίου τις πιο πάνω διατάξεις, άρα δεν υπέπεσε στις αποδιδόμενες πλημμέλειες από τα εδάφια 1 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ. Συνακόλουθα πρέπει, οι αντίθετοι πρώτος και δεύτερος λόγοι του ανααιρετηρίου, που προσάπτουν τις αντίστοιχες πλημμέλειες στην προσβαλλόμενη απόφαση, να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Οι ίδιοι λόγοι αναιρέσης, κατά το μέρος που πλήττουν, με το πρόσχημα της απλής επίκλησης ανααιρετικών πλημμελειών, την ανααιρετικά ανέλεγκτη από το δικαστήριο ουσιαστική εκτίμηση, ανάλυση, στάθμιση και αξιολόγηση των αποδεικτικών μέσων, πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτοι (άρθρο 561 §1 ΚΠολΔ).

[Επικυρώνει την 6115/2005 απόφαση του Εφετείου Αθηνών].

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Αρειος Πάγος (Β2' Τμήμα)
Αριθ. 925/2006

Πρόεδρος: Χρήστος Μπαλντάς,
Αντιπρόεδρος
Εισηγητής: Αθανάσιος Θεμέλης, Αρεοπαγίτης
Δικηγόροι: Αχιλέας Μπανταβάνος – Παύλος Τσικούρας (αυτοπροσώπως)

Κατάσχεση στα χέρια Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ως τρίτου. Το κατασχετήριο, με ποινή ακυρότητας, (όπως και η αναγγελία επί εκχώρησης χρηματικής απαιτήσης) κοινοποιείται: α) στην αρμόδια υπηρεσία του νομικού προσώπου για την πληρωμή, β) στο αρμόδιο για την αναγνώριση της δαπάνης όργανο και γ) εντός δέκα πέντε ημερών από την παραπάνω α' επίδοση: Ι) στο Δημόσιο Ταμείο του καθού η κατάσχεση και ΙΙ) στην Υπηρεσία που είναι αρμόδια για την εκκαθάριση και εντολή πληρωμής (άρθρα 12 §1, 13 §1 εδ. α' και 53 §§1 και 2 ν.δ. 496/1974).

Το άρθρο 53 §§1 και 2 του ν.δ. 496/1974 ορίζει ότι «1. Δια πάσαν κατάσχεσιν χρηματικής απαιτήσεως εις χείρας του ν.π. (νομικού προσώπου) ως τρίτου, το κατασχετήριο ως και η αναγγελία επί εκχώρησεως χρηματικής απαιτήσεως κατά του ν.π. κοινοποιούνται εις την αρμοδιαν δια την πληρωμήν υπηρεσιαν του ν.π. και εις τον αρμόδιο δια την αναγνώριση της δαπάνης όργανον αυτού. Το κατασχετήριο κοινοποιείται εις το Δημόσιον Ταμείον εις ό υπάγονται φορολογικώς ο καθ' ού η κατάσχεσις και εις την αρμοδιαν δια την εκκαθάρισιν και εντολήν πληρωμής της δαπάνης, Υπηρεσιαν εντός δέκα πέντε ημερών από της επιδόσεως του εις την αρμοδιαν δια την πληρωμήν Υπηρεσιαν. 2. Πάσα κατάσχεσις ή εκχώρησις, δια την οποίαν δεν ετηρήθησαν αι ως άνω διατάξεις, είναι άκυρος». Περαιτέρω κατά το άρθρο 12 §1 του ίδιου Ν.Δ. «το διοικούν το ν.π.δ.δ. συλλογικόν όργανον, ως κύριος